

VERKSAMHETSPLAN 2015

FOU VÄSTERNORRLAND

Författare: Sirpa Virtanen

Antagen FoU ledning: 2015-02-20

Godkänd KF styrelse: 2015-03-19

Kommunförbundet

FoU Västernorrland

Denna verksamhetsplan beskriver FoU Västernorrlands planerade verksamhet det närmaste året. FoU Västernorrland är en enhet inom Kommunförbundet Västernorrland inom enheten för Social hållbar utveckling.

FoU Västernorrland verkar inom välfärdsområdet, främst inom socialtjänstens verksamhetsområden. I verksamhetsplanen ges en kort beskrivning av vår grundläggande forskningsfilosofi tillsammans med de utmaningar och inriktningsmål som är aktuella. Planen revideras årligen och enhetens ledningsgrupp godkänner planen som sedan fastställs i Kommunförbundets styrelse.

Innehållsförteckning

<i>FoU-enhetens syfte och forskningsfilosofi</i>	3
<i>Vårt arbetssätt</i>	5
<i>Plan för 2015</i>	6
<i>Externa uppdrag</i>	9
<i>Organisation och budget</i>	10

KOMMUNFÖRBUNDET VÄSTERNORRLAND
Kommunförbundet; FoU Västernorrland
Järnvägsgatan 2
871 45 Härnösand
Tfn: 0611-55 54 00
E-post: info@kfvn.se

1. FORSKNINGSFILOSOFI

Denna verksamhetsplan beskriver FoU Västernorrlands planerade verksamhet det närmaste året. FoU Västernorrland är en verksamhet inom Kommunförbundet Västernorrland inom enheten för Social hållbar utveckling.

FoU Västernorrland verkar inom välfärdsområdet, främst inom socialtjänstens verksamhetsområden. I verksamhetsplanen ges en kort beskrivning av vår grundläggande forskningsfilosofi tillsammans med de utmaningar och inriktningsmål som är aktuella. Planen revideras årligen och enhetens ledningsgrupp godkänner planen som sedan fastställs i Kommunförbundets styrelse.

FoU-enhetens syfte och forskningsfilosofi

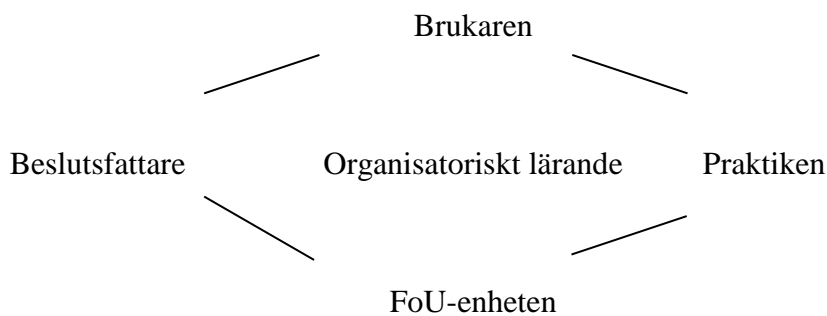
Forskningsenhetens syfte är att stödja kommunerna i deras arbete med en *kunskapsbaserad* verksamhet. Detta sker via praktikrelaterad forskning där vi tillsammans med personalen skapar ett kritiskt tänkande och en forskande nyfikenhet. Med praktikrelaterad forskning menas att personalen och verksamhetens behov har en aktiv roll kunskapsutvecklingen. Kunskapen skapas av dess användare och i det sammanhang som den används. Kunskapen skapas alltså i en ”context of application” där vi stöder personalen i att ställa frågor, göra datainsamling samt att analysera och skriva rapport. Processen sker i ett samarbete mellan FoU-enhetens handledare/forskare och kommunernas medarbetare. Initiativen till de praktikrelaterade FoU-insatserna kommer ofta från praktiken, vars problem och frågor blir startpunkten. Det centrala är att ämnet ska ha bäring i praktiken. Praktikerna är forskningsproducenter genom att vara aktiva i skapande av kunskap.

En central uppgift för FoU-enheten är att utveckla och sprida ny kunskap till praktiken. Inom FoU enheten finns flera disputerade forskare med kompetens inom för välfärden väsentliga områden. Kunskap som produceras inom FoU Västernorrland utformas enligt vetenskaplig praxis och efterfrågas även internationellt. Vår ambition är att forskningen ska publiceras i internationella vetenskapliga tidskrifter. Att sprida och förmedla forskningsresultat är en viktig uppgift.

Vi delar således inte den förenklade och rationalistiska syn där forskning och forskningsinformation jämförs med ”kunskap” och där medarbetarnas problem görs till ett informationsproblem, utan vi utgår från att en kunskapsbaserad verksamhet kräver en personal med aktivt förhållningssätt och en ledning som ger dem sitt stöd. Vårt forskningskoncept (fig. 1) kan sammanfattas i modellen nedan. För att skapa ett lärande krävs en ömsesidighet mellan alla berörda parter. En nödvändig förutsättning för att utveckla en lärande organisation är att personalens kunskaper och erfarenheter kan tas till vara och utvecklas. Men det är också betydelsefullt att beslutsfattarna och brukarna är med i detta arbete.

FoU-enheten är en aktör i denna process där kunskapen kan utvecklas just i själva samspelet. I forskningskonceptet ingår även att identifiera brukarnyttan. Även om vi inte har med brukarnas perspektiv i alla projekt är det viktigt att aktiviteterna och aktörerna kontinuerligt reflekterar över brukarnyttan.

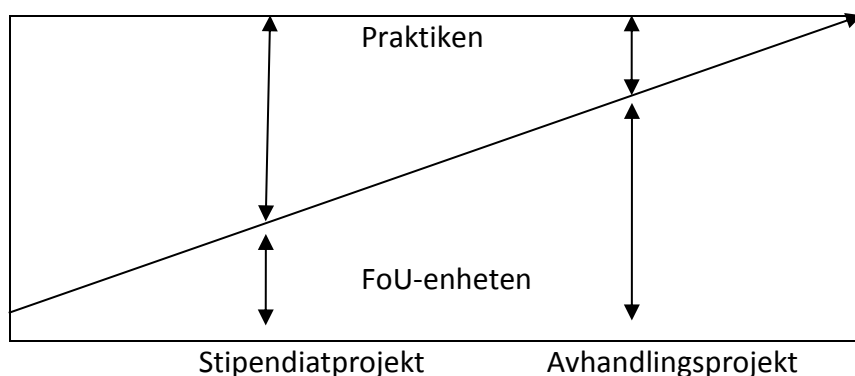
Figur 1. Modell över forskningskonceptet.

Vårt arbetssätt

I figur 2 nedan illustreras fördelning av roller och ansvar som kan bli fallet mellan de yrkesverksamma i praktiken och FoU-enhetens personal. Längst till vänster finns de projekt där praktiken har huvudansvaret och där FoU-personalen endast har en handledande och stöttande roll. Exempel på dessa projekt är FoU-stipendier där stipendiaten under handledning dokumenterar ett praktikrelevant vetenskapligt arbete (motsvarande universitetens C- eller D-nivå). Till höger råder det motsatta förhållandet. Där är det FoU-enheten som driver projektet och praktiken har en mindre roll, exempelvis vid avhandlingsprojekt.

Figur 2. FoU:s och praktikens fördelning av roller och ansvar.

Med utgångspunkt från forskningskonceptet har vi delat in FoU-arbetet i tre delar - kärnverksamhet som pågår kontinuerligt under åren, projektinriktad verksamhet samt avhandlingsprojekt.

Inom ramen för den *kontinuerliga kärnverksamheten* finns sju typer av aktiviteter som kan sägas utgöra enhetens *kärnverksamhet*:

Vårt arbetssätt

Kärnverksamhet	Forskning
	Kunskapsspridning genom konferenser, seminarier, föreläsningar, rapporter, artiklar, nyhetsbrev och anordnande av kunskapsdagar.
	FoU-stipendier
	Verksamhetsuppföljning
	Handledning: - stipendiater och uppsatser - vetenskapligt processtöd i verksamhetsutveckling
	VFU-centrum
	Olika aktuella projekt där vi antingen kan agera som stöd och handledare eller driver projektet på uppdrag.
Projektverksamhet	Externa uppdrag där kommunerna anlitar FoU:s kompetens
Forskningsprojekt	Forskningen genomförs i länets kommuner och synliggörs bl.a. genom publikationer i internationella tidskrifter.

2. PLAN FÖR 2015

FoU-enhetens arbete består av praktikrelaterad forskning inom välfärdsområdet. FoU kompletterar det områdesinriktade arbetet med forskarstöd som bidrar till kunskapsbaserad utveckling av kommunernas verksamheter och arbetsmetoder. FoU:s verksamhet riktar sig såväl mot länsgemensamma utvecklingsåtgärder, som enskilda kommuner och medarbetare.

FoU:s verksamhetsutveckling

Vetenskaplig ledare

Under 2014 har pågått ett arbete för att skapa stöd åt det vetenskapliga arbetet på FoU i form av en vetenskaplig ledare. Syftet med funktionen är att säkerställa kvalitet och vetenskapliga kompetens i FoU-arbetet, främja förankring av forskning och länets behov, främja kontakter och samarbete med forskarvärlden t.ex. universitet och andra FoU-miljöer.

Resultatet är en uppdragsbeskrivning på en vetenskaplig ledare. Uppdraget ska vara ett förordnande på ett år och cirkulera bland den disputerade personalen. Under 2015 kommer första vetenskapliga ledaren tillträda sin funktion och inleda det kvalitetsfrämjande arbetet på FoU.

FoU:s kärnverksamhet

Under 2015 ska FoU sikta på att bli en tydligare samarbetspartner och kompetensskälla i kommunernas verksamhetsutveckling, både i de länsgemensamma processer som i de lokala genom att:

- Förtydliga informationen på hemsidor.
- Skicka ut regelbundna nyhetsbrev.
- Genom Kommunförbundets nätverk inom relevanta områden bistå och fånga upp kommunernas behov av vetenskapligt stöd.
- Anordna kunskapsdagar för att synliggöra länets utvecklingsarbeten och sprida vetenskapliga resultat.

Verksamhetsuppföljning

Uppföljning och utvärdering

FoU bidrar till att utveckla verksamheternas förmåga att utforma välfärdstjänsterna effektivt på individ-, verksamhet- och systemnivå genom att:

- Möta kommunernas behov i att utveckla verksamhetsuppföljningssystem enligt vårt koncept, för verksamhetsutveckling och professionens lärande.

- Skapa instruktioner och utbildningsmoduler för användarna för att underlätta för dem att få kunskap från sina dataanalyser
- Utveckla förvaltningen av verksamhetsuppföljningssystem så att tillgängligheten förstärks på lång sikt.
- Följa den nationella utvecklingen inom området.

Äldre

Kommunernas övertagande av huvudmannskapet för hemsjukvården i länet

FoU bidrar till att tillvarata patienters och personals erfarenheter av överförandet genom att:

- Utföra uppföljning och utvärdering enligt fastställd plan.

E-hälsa för vård och omsorg i glesbygd

FoU bidrar till att främja möjligheter att använda e-tjänster för att tillhandahålla och bevara service till äldre i glesbygd genom att:

- Sprida aktuell forskning till kommunerna, bidra till utveckling inom omvårdet.

Äldres Boende

FoU stödjer kommunerna i deras arbete med anskaffning av boenden som är i linje med nutidens och framtidens behov för vård och omsorg av äldre genom att:

- Bidra med vetenskapliga perspektiv, behovsinventering, evidensbaserad kunskap och kritisk granskning samt stimulans till reflektion.

VFU för sjuksköterskor

FoU bidrar till utformning av tjänsten av gemensam samordnare för sjuksköterskors VFU i kommunerna genom att:

- Inventera behov, förslag till en plan för samordning.

Barn och unga i samhällsvården

Barn och unga

FoU stödjer verksamheternas kunskapsutveckling för att höja tryggheten, säkerheten och delaktigheten för barn och unga i samhällsvården genom att:

- Driva forskningsprojekt om jourhemsplaceringar för barn i samhällsvård
- Ansöka om nya medel för forskningsprojekt om att screena för psykisk ohälsa för barn som placeras i samhällsvård.
- Färdigställa forskningsresultat från tidigare projekt om instabilitet i samhällsvård samt sprida dessa.
- Arbeta vidare med Västernorrlandsmodellen för att ta tillvara barns synpunkter/kunskap om mötet med socialtjänsten.
- Anordna familjehemsdagar för länets familjehem.
- På olika sätt sprida ny forskning och kunskap till länets socialsekreterare.
- Bistå i utredning om länsgemensam familjehemsvård

Funktionsnedsättning

Brukarmedverkan

FoU stödjer verksamheternas utveckling av kunskapsbaserade välfärdstjänster för målgruppen funktionshindrade genom att:

- Bidra till brukarundersökningar inom LSS området, daglig verksamhet, HAB-platser, boenden och personlig assistans.
- FoU:s representant deltar i föreningen Erfarenhetsforums styrelse. Verksamheten arbetar med och utvecklar brukarrevisioner.
- Följa och utvärdera en regional process Länsöverenskommelsen Västernorrland, vars syfte är att stärka samspelet mellan den idéburna sektorn och det offentliga, stärka demokratin och utgöra en del av en hållbar samhällsutveckling.

Arbetsliv & Rehabilitering

FoU utvecklar kunskap om vilka verktyg som har effekt när det gäller insatser som ska stödja människors inträde på arbetsmarknaden. Detta med fokus på stödinsatsernas utformning, brukarnas upplevelse av stödinsatser, effekter av insatserna samt samverkan mellan olika rehabiliterande aktörer.

Genom att

- Följeforska projektet Arbetsmarknadstorget som vänder sig till unga vuxna med behov av stöd från flera aktörer. De unga arbetssökande får *en* instans att besöka och hålla kontakten med, istället för att tvingas gå runt till flera olika aktörer.
- Följeforska i Komijobb som är ett samverkansprojekt mellan Arbetsförmedlingen och socialtjänstens enhet för försörjningsstöd och FAVI, där personer med försörjningsstöd erbjuds en tidsbegränsad anställning inom kommunen. Projektets metod innebär att deltagarna i kombination med en anställning även får tillgång till en personlig arbetskonsulent.

- Följeforska i projektet CREA Kompetens som vänder sig till nyanlända och utrikesfödda som finns inom etableringen och som uppstår försörjningsstöd. Syftet med projektet CREA kompetens är att underlätta nyanländas möjligheter till att etablera sig i kommunen som självständiga individer med egen försörjning där de är aktiva deltagare i samhällslivet
- Utvärdera projektet KRAMI som drivs i samverkan mellan Kriminalvården, Arbetsförmedlingen och Socialtjänsten i Sundsvalls kommun. Målgruppen är arbetslösa män med kriminell bakgrund. KRAMI:s modell innehåller en vägledningskurs, praktiksök, praktik/studier.

VFU-centrum

FoU kommer att fortsätta att utveckla den verksamhetsförlagda utbildningen (f.d. praktikcentrum) inom länet genom att:

- Genomföra dialogforum med Umeå Universitet och kommunrepresentanter.
- Förbereda för nya avtal med universitet och kommunerna.
- Samordna den verksamhetsförlagda utbildningen enligt avtal.

Externa uppdrag

Socialfond

FoU bistår med vetenskaplig kompetens i Kommunförbundets ansökningar från EFS rådets socialfond genom att:

- Bidra till ansökan om projektmedel ESF socialfonden, sjukskrivningar unga kvinnor i offentlig sektor.
- Bidra till ansökan om projektmedel ESF socialfonden till att utforma framtidens kompetensutveckling inom socialtjänstens område.

Nätverk

FoU bidrar till att omvärldsbevakning och spridning av forskningsresultat genom att:

- Delta i internationella, nationella, regionala och lokala nätverk
FoU Västernorrland finns representerade i:
- Mittuniversitetets forskningsetiska kommitté
- Socialstyrelsens expertgrupp i regeringsuppdraget att ta fram en modell för att lyssna på barn i fosterhemsvård
- Norden Välfärdscenters expertgrupp för att identifiera goda insatser för placerade barn och sprida kunskap till de nordiska länderna.
- FoU Välfärds styrelse.

- Networks for change and wellbeing International gender and girlhood exchange
- Swedish Research Network on Age (AgeS)
- Nationellt nätverk för länssamordnare inom anhörigstöd
- Representera kommunerna i Västernorrland i Regsam för VFU-samverkan Mittuniversitetet-kommuner-landsting
- Nationellt programråd för psykisk hälsa

3. ORGANISATION OCH BUDGET

Ledningsgrupp

Ledningsgruppen består av förvaltningschefer för kommunernas socialtjänster samt en representant från Mittuniversitetet. Gruppen kan initiera, prioritera och besluta om forsknings- och utvecklingsprojekt, stipendiatansökningar och andra kunskapsutvecklande aktiviteter. Förslag till aktiviteter och projekt bereds av FoU-enhetens medarbetare.

Ledningsgruppen sammanträder fyra gånger per år. FoU-chefen sammankallar och upprättar ärendelista tillsammans med ledningsgruppens ordförande. FoU Västernorrlands medarbetare föredrar mer omfattande projektplaner i ledningsgruppen.

Personal

Antalet anställda och årsarbetare kan variera beroende på hur den externa finansieringen utfaller. För det närmsta året planeras för 6,35 årsarbetare fördelade på nio personer.

Finansiering

Grunden för FoU Västernorrlands finansiering är socialtjänsternas årsavgift som skall säkerställa kontinuitet i bemanningen för kärnverksamhet som berör flera kommuner och som är av intresse för länet. Nytt för 2015 är att FAVI, Förvaltningen för arbetsmarknad, vuxenutbildning och integration i Sundsvall har ingått ett tre årigt avtal om att årligen delta i basfinansieringen med 150 000 kr per år. Genom åren har den externa finansieringen ökat pga. efterfrågan på följeforskning och utvärderingar. För år 2015 beräknas basfinansieringen (årsavgiften) endast utgöra cirka 50 % av den totala budgeten.

Budget 2015

Budget 2015	Intäkter		Kostnader	
	Basfinansiering Inkl. Favis	2 530 000	Personal	4 240 000
	Forskningsmedel VFU	250 000 460 000	OH-kostnader Kommunförbundet	320 000
	Externa uppdrag	900 000	FoU-stipendium	110 000
	Periodiserade medel 2014	830 000	Resor, material, licenser, etc.	300 000
Summa		4 970 000		4 970 000

Personal

Sirpa Virtanen	50 %
Carolina Klockmo	75 %
Viktoria Skoog	100 %
Madeleine Blusi	100 %
Göran Bostedt	25 %
Sobani Wikesekera	50 %
Rolf Dalin	75 %
Sheila Zimic	100 %
Anders Fisk VFU	60 %

